

2023-05-10

Miljö- och byggförvaltningen
Miljöinspektör Kristoffer Banasiak
telefon: 0479-52 83 54
kristoffer.banasiak@osby.se

Till verksamheter med
registrerad dricksvattenanläggning

Nya dricksvattenföreskrifter från och med 01-01-2023

Livsmedelsverket har antagit nya föreskrifter om dricksvatten [LIVSFS 2022:12](#).

Med dricksvattenanläggning menas ett vattenverk som producerar / bereder och tillhandahåller dricksvatten i en kommersiell eller offentlig verksamhet.

Några exempel på verksamheter som omfattas av dricksvattenföreskrifterna:
- livsmedelsföretag, till exempel café och restaurang, med eget vatten, där dricksvatten används till livsmedelsberedning eller dryck
- campingplats, uthyrning av bostäder eller annan liknande verksamhet med eget vatten och tillhandahålls som dricksvatten till konsumenter.

De största förändringarna för kommersiella och offentliga verksamheter, som i genomsnitt producerar eller tillhandahåller mindre än 10 m³ dricksvatten per dygn, eller försörjer färre än 50 personer med dricksvatten, är att kravet på att genomföra en faroanalys tas bort och att undersökningsfrekvenserna för provtagning hos användaren halveras. Vilka bestämmelser som anläggningar under storleksgränsen 10/50 omfattas av framgår av 3 § i de nya föreskrifterna.

Med anledning av de nya föreskrifterna behöver miljö- och byggförvaltningen begära in nytt förslag på program för regelbundna undersökningar från verksamhetsutövare.

Små dricksvattenanläggningar, faroanalys och undersökningsprogram

Små dricksvattenanläggningar inom kommersiella och offentliga verksamheter, som i genomsnitt producerar eller tillhandahåller mindre än 10 m³ dricksvatten per dygn, eller försörjer färre än 50 personer med dricksvatten, omfattas inte längre av kravet på att genomföra en faroanalys.

Med att krav på faroanalys upphör kommer det heller inte krävas att det görs någon bedömning och dra de slutsatser som krävs för larm enligt HACCP-principerna. Det krävs dock att dricksvattenverksamheterna ska ha larm vid desinfektion och filteravskiljning av turbiditet.

Program för regelbundna undersökningar

Dricksvatten hos användaren är den provtagning som sker där vattnet används, exempelvis i kranen i köket. Kravet gäller den som distribuerar dricksvatten eller livsmedelsföretagare som använder dricksvatten som inte tillhandahålls av annan.

Dricksvatten hos användare (antal prov per år)

Distribuerad eller producerad volym dricksvatten per dygn	Parametrar som ingår i provgrupp A enligt bilaga 1	Parametrar som ingår i provgrupp B enligt bilaga 1
<10	1	1 vart sjätte år
10 - 100	2	1 vart annat år
>100 - 1 000	4	1

För större produktionsvolymmer se bilaga 3 i LIVSFS 2022:12

Bedömning av analysresultat

Begreppen tjänligt, tjänligt med anmärkning och otjänligt tas bort. Istället finns endast ett gränsvärde per parameter som uppfylls eller inte.

Utgående dricksvatten från brunnen/vattenverket

Om den producerade volymen dricksvatten är mindre än 100 m³ per dygn behövs bara provtagning på utgående dricksvatten från brunnen/vattenverket om det finns en distributionsanläggning att tala om. Om det är så kort avstånd mellan brunn och tappställe att man kan anta att kvaliteten på utgående vatten och dricksvatten hos användaren är densamma kan man låta provtagningen hos användaren även representera provtagning på utgående vatten.

Undantag finns för undersökning av parametrar avseende utgående dricksvatten om den producerade volymen dricksvatten uppgår till högst 100 m³ per dygn, och dricksvattenproducenten kan visa för kontrollmyndigheten att det inte sker någon kvalitetsförändring mellan utgående dricksvatten och dricksvatten hos användaren. I LIVSFS 2022:12 bilaga 3, avsnitt B, tabell 2 anger antalet undersökningar som ska utföras.

Driftkontroll

Programmet för driftkontroll gäller inte för små dricksvattenanläggningar som producerar mindre än 1 000 m³ per dygn.

Krav som börjar gälla från 2026

De flesta kraven i de nya föreskrifterna börjar tillämpas från 1 januari 2023, men de finns undantag. Kraven på undersökning av råvatten samt undersökning och åtgärder för vissa parametrar ska tillämpas från 1 januari 2026.

Råvatten

Det finns en möjlighet till undantag från det kravet för de som producerar mindre än 10m³ dricksvatten per dygn och som inte har någon beredning av vattnet.

För de anläggningar som ska utföra en faroanalys ska parametrar utökas om det krävs för att säkerställa beredningens effektivitet.

De parametrar som ska undersökas är *Escherichia coli* (*E.coli*), intestinala enterokocker, koliforma bakterier, somatiska kolifager, färg, konduktivitet, mangan (om grundvatten används), pH och turbiditet. Undersökning ska utföras vid den punkt där råvatten tas in i vattenverket.

Nya gränsvärden

För bisfenol A, halogenerade ättiksyror, klorat, klorit, mikrocystin-LR, PFAS 4, PFAS 21 och uran kommer även nya gränsvärden att gälla från och med 2026. Men även gränsvärden för arsenik, bly, kadmium och krom kommer att justeras.

Miljö- och byggförvaltningens tillsyn för 2023

De nya dricksvattenföreskrifterna innebär i vissa fall minskade krav på undersökning. Det finns förstås inget hinder att ett undersökningsprogram innehåller fler undersökningar än vad lagstiftningen kräver. Verksamheter som uppdaterar provtagningsfrekvens eller utför annan förändring ska lämna in undersökningsprogrammet till miljö- och byggförvaltningen för fastställande.

Små dricksvattenverksamheter vars faroanalys inte längre behöver vara fastställda kommer miljöförbundet efterhand tas bort vid tillsyn.

Verksamheter som omfattas av krav på en faroanalys ska se över sina faroanalyser om dessa behöver ändras eller uppdateras. Om så blir fallet måste faroanalysen fastställas på nytt av kontrollmyndigheten. I annat fall kan den fortsätta löpa tills en revidering krävs, eller fastställandet löper ut.